

દેવબંદી

હરગિઝ અહલે સુન્નત નથી !

❁ :: સંપાદક :: ❁

પટેલ શબ્બીર અલી રઝવી દયાદરવી

(ખલીફા તાજુશરીઅહ, તંત્રી : બરકાતે ખ્વાજા માસિક)

❁ :: પ્રકાશક :: ❁

અંજુમને રઝાએ મુસ્તફા-દયાદરા

GRWB/059/Bharuch/02 C/o. ફયૂઝાને રઝા મંઝિલ,

મુ.પો. દયાદરા, તા. જિ. : ભરૂચ, પિન. ૩૯૨૦૨૦

ફોન. : (૦૨૬૪૨) ૨૮૦૦૧૧, મો. : ૯૪૨૭૪૬૪૪૧૧

Web. : www.barkatekhwaja.net

Email : anjuman2006@hotmail.com

પ્રકાશન નં. : ૨૨૨

આવૃત્તિ-૨

પ્રત : ૪૦૦૦

૨૭-૨જબુલ મુરજજબ

હિ.સ. ૧૪૩૭

મે-૨૦૧૬

નૂરાની આર્ટ-દયાદરા

મો. ૯૪૨૭૪ ૬૪૪૧૧

અનુક્રમણિકા

- ❁ મસ્લકે આ'લા હઝરત એ જ મસ્લકે શાહ વલીયુલ્લાહ છે ! 03
- ❁ મસ્લકે શાહ વલીયુલ્લાહ એટલે વલીઓના તસરુફને માનવું ! 04
- ❁ મસ્લકે શાહ વલીયુલ્લાહ એટલે વલી જીવતાને મારે અને મરેલો જીવતો કરે એ માનવું ! 05
- ❁ મસ્લકે શાહ વલીયુલ્લાહ એટલે વલી રબની અતાથી બીમારી દૂર કરે એ માનવું ! 07
- ❁ મસ્લકે શાહ વલીયુલ્લાહ એટલે વલીને ઈજ્તિયારવાળા માનવું ! 07
- ❁ મસ્લકે શાહ વલીયુલ્લાહ એ છે કે વલી લોકોના વિચારો, ભાવિના બનાવો જાણી લે છે ! 09
- ❁ મસ્લકે શાહ વલીયુલ્લાહ એટલે વલી વિસાલ પછી પણ મદદે પહોંચે છે ! 10
- ❁ મસ્લકે શાહ વલીયુલ્લાહ એટલે વલીના ઈલ્મે ગયબને માનવું ! 12
- ❁ ગયબની વાત જાણવું આને જ કહે છે ! 14
- ❁ શાહ સાહબની ઝબાની ગયબદાનીની કહાની ! 16
- ❁ મસ્લકે શાહ વલીયુલ્લાહ એટલે નબી વલીને હાઝિર નાઝિર માનવું ! 20
- ❁ મસ્લકે શાહ વલીયુલ્લાહ એટલે વલીઓને ઝિંદા માનવું ! 22
- ❁ મસ્લકે શાહ વલીયુલ્લાહ એટલે મઝારો પર જવું જાઈઝ ! 26
- ❁ દેવબંદી અફીદા હેઠળ સર્વ બુઝુર્ગો મુશ્રિક !! 27
- ❁ શબે બરાતમાં ઈબાદત પર દેવબંદીઓના વાંધાનો જવાબ 30

● દેવબંદી હરગિઝ અહલે સુન્નત નથી ! ●

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نَحْمَدُهُ وَنُصَلِّي عَلَى رَسُولِهِ الْكَرِيمِ

الْصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ الْصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نَبِيَّ اللَّهِ
الْصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا حَبِيبَ اللَّهِ الْصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نُورَ اللَّهِ
صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْكَ وَسَلَّمَ

**‘મસ્લકે આ’લા હઝરત’ એ જ
‘મસ્લકે શાહ વલીયુલ્લાહ’ છે !**

વહાબી દેવબંદી, જમાતી બાતિલ ફિક્કાનું "દારુલ ઉલૂમ" નામનું માસિક જે કંથારીયા (જિ. ભરૂચ)થી બહાર પડે છે જેમાં કુર્આની આયતો—હદીષોનાં ગલત અર્થઘટનો રજૂ કરતાં, મુસલમાનોને ગુમરાહ કરનારાં, તાલમેલ વિનાનાં લખાણો અવારનવાર લખવામાં આવે છે. પૂર્વજ અહલે સુન્નતના બુમુગોના અફીદાથી હટીને એ કયા પ્રકારની તોહીદના મંડાદારી છે તે જ સ્પષ્ટ થતું નથી ! માર્ચ-૨૦૦૮ના 'દારુલ ઉલૂમ' માસિકના પેજ નં. ૨૨ ઉપર એઓ લખે છે કે, "મસ્લકે શાહ વલીયુલ્લાહ (رحمة الله عليه) પોતાના ઈમાનો ઈસ્લામનું રક્ષણ કરનાર છે." સામે કોઠામાં લખે છે કે, "અહમદે રઝાખાનિચ્યત પોતાના ઈમાનો ઈસ્લામના રક્ષણથી બેપરવા મસ્લક છે."

આગળ લખે છે કે આપણા ઈમાનનું રક્ષણ થાય તેવા સિરાતે મુસ્તકીમ ઉપર રહેનાર "મસ્લકે શાહ વલીયુલ્લાહ

● દેવબંદી હરગિઝ અહલે સુન્નત નથી ! ●
(رحمة الله عليه)ની સાથે વળગી રહેવું જોઈએ, નહીં કે "મસ્લકે
રઝાખાનિચત બરેલ્વિયત"ની સાથે.....(દારુલ ઉલૂમ-માસિક,
માર્ચ-૨૦૦૯, પેજ-૨૨)

હે ન્યાયપ્રિય વાંચકો ! ઉપરોક્ત લખાણમાં વહાબી
દેવબંદી ફિક્કાનું માસિક જણાવે છે કે "મસ્લકે શાહ
વલીયુલ્લાહ" رحمة الله عليهને વળગી રહો !" પણ "મસ્લકે
શાહ વલીયુલ્લાહ" શું છે તે પબ્લિકથી અંધારામાં રાખ્યું
છે, તો આવો આપણે જોઈ લઈએ કે હઝરત શાહ વલીયુલ્લાહ
મુહદ્દિષ દહેલ્વી رحمة الله عليهનો મસ્લક શું છે ? તે આપ
હઝરતની જ કિતાબો તથા વર્ણનો પરથી જાણી લઈએ.

**મસ્લકે શાહ વલીયુલ્લાહ
એટલે વલીઓના તસરુફને માનવું !**

આપ હઝરત શાહ વલીયુલ્લાહ મુહદ્દિષ દહેલ્વી رحمة الله عليه
પોતાની કિતાબ અન્ફાસુલ આરેફીન, પેજ-૭૭ ઉપર લખે છે
કે, હઝરત ખલીફા અબુલ ફાસિમ અકબરાબાદી رحمة الله عليه પોતાની
હજજની સફરમાં સાથીદારોને અવલિયા અલ્લાહના
દરજજઓ, મુકામો અને કરામતો બાબત સંભળાવ્યા કરતા
હતા. એક વેળા અવલિયા અલ્લાહના પાણી ઉપર ચાલવા તેમજ
ક્ષણભરમાં દૂર દૂરના સ્થળે પહોંચી જવા બાબતની વાત નીકળી.
તો વહાણ (સ્ટીમર)ના ચાલકે એ કરામતો માનવાથી ઈન્કાર
કરી દીધો અને કહેવા લાગ્યો કે આવી જૂઠી ડંફાસો તો ઘણી
સાંભળી છે પરંતુ એમાં સચ્ચાઈ અંશ માત્ર પણ નથી હોતી.
આ સાંભળી આપની ઈમાની ગૈરત જોશમાં આવી ગઈ. આપે
તરત જ દરિયામાં છલાંગ લગાડી કૂદી પડ્યા.

● દેવબંદી હરગિઝ અહલે સુન્નત નથી ! ●

આ જોઈ વહાણના પેસેન્જરો અને આપના સાથીઓ વહાણ ચાલકને બુરુંભલું કહેવા લાગ્યા અને ખૂદ ચાલક પણ પસ્તાવા લાગ્યો કે, મારા બોલવાથી એક ફકીરે જાન ગુમાવ્યો. ખલીફાના સાથીઓ પણ ખૂબ જ ઉદાસ થઈ ગયા, તેવામાં હઝરત ખલીફા અબુલ ફાસિમે સાથીઓને જોરદાર અવાજમાં કહ્યું, સાથીઓ ! ઉદાસ થવાની જરૂરત નથી, હું સલામત છું અને જુઓ પાણી ઉપર ચાલી રહ્યો છું ! આ સાંભળી જહાઝ (વહાણ)ની અંદર બેઠેલા તમામ મુસાફરો અને વહાણ ચાલક પણ અલ્લાહવાળા ફકીરોની શાનમાં ગુસ્તાખી (બેઅદબી) કરવાથી તોબા કરવા લાગ્યો અને ખલીફાના સેવકો (ખાદિમો)એ પણ તોબા કરી હઝરતના સિલસિલામાં દાખલ થવા લાગ્યા. પેસેન્જરોના હાલ જોઈને આપ દરિયામાંથી જહાઝમાં સહી સલામત આવી ગયા. (અન્ફાસુલ આરેફીન, પેજ-૭૭) આને કહે છે વલીનો તસરુફ (પહોંચ) !

**મસ્લકે શાહ વલીયુલ્લાહ એટલે વલી જુવતાને
મારે અને મરેલો જુવતો કરે એ માનવું !**

અને આપ رحمة الله عليه લખી રહ્યા છે કે, રહમતુલ્લાહ કફશદોઝએ કહ્યું કે એક વેળા હઝરત શૈખ અબ્દુર્રઝા મુહમ્મદ رحمة الله عليه મસ્જિદમાં બેઠા હતા અને હું એમની સામે એક ઝાડની નીચે ઊભો હતો કે આપની સેવામાં હાજર એક માણસે કહ્યું કે બાયઝીદ બોસ્તામી رحمة الله عليه કેટલીકવાર કોઈની તરફ આંખ ઉઠાવી જોતા હતા તો જઝબની શક્તિ અને શૈખની આંખની ગરમીને કારણે તે વ્યક્તિનો પ્રાણ નીકળી જતો હતો. આજકાલ

● દેવબંદી હરગિઝ અહલે સુન્નત નથી ! ●

આપણે મશાઈખ (પીર, બુઝુર્ગો)ની તારીફ (વખાણ)માં તો ખૂબ સાંભળીએ છીએ પરંતુ કોઈની બાતિની શક્તિમાં આ તાષીર નથી જોતા. આ સાંભળી હઝરત શૈખે જોશમાં આવીને ફર્માવ્યું, સાંભળ ! બાયઝીદ પ્રાણ તો કાઢી નાખતા હતા પરંતુ કોઈનામાં તેના નીકળેલા પ્રાણને ફરીથી શરીરમાં દાખલ કરી જીવંત કરતા ન હતા. પરંતુ રસૂલુલ્લાહ ﷺએ મારા દિલને પોતાના પવિત્ર દિલના ફૈઝરૂપ સાયાથી એવી તર્બિયત અને શક્તિ આપી છે કે હું જ્યારે ચાહું ત્યારે કોઈનો પ્રાણ ખેંચી લઉં અને જ્યારે ચાહું ત્યારે તેને પાછો તેના શરીરમાં દાખલ કરી દઉં !

બસ ! તે જ વખતે હઝરત શૈખે મારા ઉપર પોતાની દૃષ્ટિ નાખી મારી રૂહ (પ્રાણ) ખેંચી લીધી, અને હું જમીન ઉપર પડી મરી ગયો. મને આ દુનિયાનું કોઈ જ ભાન ન રહ્યું, સિવાય એ જ કે હું પોતાને એક મહા સમુદ્રમાં ડૂબેલો જોઉં છું.

આપે બુઝુર્ગોની ટીકારૂપે વાંધો ઉઠાવનાર તરફ જોઈ કહ્યું, જુઓ તો એ મૃત્યુ પામ્યો છે કે જીવતો છે ! તેણે જોઈ વિચારી કહ્યું, એ તો મૃત્યુ પામ્યો છે. આપે કહ્યું, જો તું ઈચ્છે તો એને મરેલો જ રહેવા દઉં અને યાહે તો એને ફરી જીવતો કરી આપું ! કહેવા લાગ્યો, એને જીવતો કરી આપો તો આપની મોટી મહેરબાની થશે. આપે ફરીથી મારી ઉપર પોતાની કૃપાદૃષ્ટિ નાખી તો હું જીવતો ઊભો થઈ ગયો. મજલિસમાં હાજર લોકો શૈખની આ શક્તિ જોઈ ખૂબ જ આશ્ચર્યમાં પડી ગયા. (અન્ફાસુલ આરેફીન, પૃષ્ઠ-૨૦૭)

● દેવબંદી હરગિઝ અહલે સુન્નત નથી ! ●

**મસ્લકે શાહ વલીયુલ્લાહ એટલે વલી
રબની અતાથી બીમારી દૂર કરે એ માનવું !**

આપ પોતાની કિતાબ અન્ફાસુલ આરેફીનમાં લખી રહ્યા છે કે, એક વેળા સૈયદ બુરહાનુદ્દીનને આંતરડાની બીમારી હતી, જેના કારણે ઘણીવાર ખૂબ તડપતા હતા, આ વાતની જાણ હઝરત શૈખ મુહમ્મદ ર.એ.લ.એ.ને કરવામાં આવી તો આપ સૈયદ સાહબના ઘેર પધાર્યા અને એમના માથા તરફ બેસીને એમની બીમારીને એવી રીતે ખેંચી લીધી કે જાણે કદી એ બીમારી એમની પાસે આવી જ નથી. હા, પરંતુ તે પછી હઝરત શૈખ મુહમ્મદને કદી કદી આંતરડામાં તકલીફ થઈ જતી હતી. (અન્ફાસુલ આરેફીન, પૃષ્ઠ-૩૨૮)

**મસ્લકે શાહ વલીયુલ્લાહ એટલે
વલીને ઈખ્તિયારવાળા માનવું !**

આપ બીજી જગ્યાએ લખી રહ્યા છે કે હઝરત શૈખ અહમદ નખ્લી ર.એ.લ.એ.ના પુત્ર હઝરત શૈખ અબ્દુરહમાન નખ્લી ર.એ.લ.એ. કહેતા હતા કે એમના દાદાને ઘેર પુત્રો જીવતા રહેતા ન હતા જેના કારણે એ ખૂબ જ પરેશાન રહેતા હતા. જ્યારે શૈખ અહમદ નખ્લી (એમના પિતા)નો જન્મ થયો તો દાદાએ અવલિયાએ કિરામની બારગાહમાં પહોંચી દુઆની વિનંતિ અને મદદ માટે વિચારી દર જુમ્આએ શૈખ અહમદ નખ્લીને હઝરત શૈખ તાજ સંભલી ર.એ.લ.એ.ની ખિદમતમાં મોકલતા. એક વખતે બાળકને લઈને આવનાર ખાદિમ (સેવક)ને હઝરત શૈખ તાજ સંભલીએ થોડીવાર વિચારી કહ્યું કે આ બાળકના પિતાને કહેજે

● દેવબંદી હરગિઝ અહલે સુન્નત નથી ! ●

કે આ બાળક તમારી જેમ નથી બલકે તમારાથી પણ ખૂબ વધીને ઊંચા દરજ્જાનો, ફૂલો કમાલનો માલિક થશે, પરંતુ એ વાત જુદી છે કે એ આ દુનિયવી આયુષ્ય થોડુંક જ લઈને આવ્યો છું.

જ્યારે સેવકે પોતાના માલિકના ઘેર પહોંચી હઝરત તાજ સંભલીનો સંદેશો કહ્યો તો એમણે સેવકને કહ્યું, જા હમણાં જ જઈને મારા તરફથી હઝરત તાજને વિનંતિ કર કે, અય મારા માલિક ! મારા તરફથી મેં મારી જિંદગીના વર્ષો આ બાળકને આપી દીધાં છે અને આ વિષયમાં આપનાથી હું બારગાહે ઈલાહીમાં સિફારિશ (વસીલો)નો તલબગાર છું.

જ્યારે સેવકે પહોંચી હઝરત તાજ સંભલીને બાળકના પિતાનો સંદેશો પહોંચાડ્યો તો હઝરત તાજ થોડીવાર આંખો બંધ કરી ચૂપ રહ્યા પછી કહ્યું, જાવ ! તેમને કહેજો તમારી ઈચ્છા પૂર્ણ થઈ ગઈ અને મેં મારા તરફથી તેમને ત્રણ મહિનાની મુદત આખેરતની સફરની તૈયારી માટે અર્પણ કરી છે. અને તેમજ થયું કે એટલા જ સમયમાં શૈખ અહમદ નખ્લીના પિતા આ ફાની દુનિયાથી વિદાય થઈ ગયા. અને શૈખ અહમદ નખ્લીએ નેવું (૮૦) વર્ષને ઉંમરે આ દુનિયા છોડી. (અન્ફાસુલ આરેફીન, પૃષ્ઠ-૩૭૩)

ઉપરોક્ત બનાવોને હઝરત શાહ વલીયુલ્લાહ દહેલ્વી رحمۃ اللہ علیہએ પોતાની કિતાબમાં લખીને પોતાનો અફીદો સ્પષ્ટપણે જાહેર કરી દીધો કે અલ્લાહ તઆલાએ અવલિયાએ કિરામને દુનિયામાં તસરુફાતની બેહિસાબ શક્તિ અર્પણ કરી હોય છે, ત્યાં સુધી કે તેઓ એક જ દષ્ટિ ફેંકતા જીવતાંને મૃત અને મૃતને જીવંત કરી આપવાની શક્તિ

● 8 ●

● દેવબંદી હરગિઝ અહલે સુન્નત નથી ! ●

ધરાવે છે. વળી લોકોની ઉંમર (આયુષ્ય) ઘટાડવા વધારવાની પણ શક્તિ ધરાવે છે. જો હઝરત શાહ સાહબનો એવો અફીદો ન હોત તો તેઓ પોતાની કિતાબમાં આવા બનાવો કદી પણ ન લખતે. અને "મસ્લકે આ'લા હઝરત ઈમામ અહમદ રઝા" પણ આ જ છે.

મસ્લકે શાહ વલીયુલ્લાહ એ છે કે વલી લોકોના વિચારો, ભાવિના બનાવો જાણી લે છે !

શાહ સાહબ અવલિયાએ કિરામના તસરુફાતને વર્ણવતાં પોતાનો અફીદો સ્પષ્ટ શબ્દોમાં લખે છે કે, (આ લખાણથી તો દેવબંદિયતનો કિલ્લો જ ધરાશયી થઈ જાય છે !)

"અને નક્શબંદીઓ માટે અજાઈબ (ચમત્કાર) તસરુફાત છે. કોઈપણ કામ માટે પાકો નિશ્ચય કરી લેવો તો તે નિશ્ચય મુજબ જરૂર કામ પૂરું થાય છે. અને તાલિબમાં તાષીર પેદા કરવી અને બીમારની બીમારીને દૂર કરવી અને પાપીને પાયશ્ચિત કરવા તરફ તેના દિલને ફેરવવું, લોકોના દિલોમાં તસરુફ કરવો કે તેઓ અલ્લાહના પ્યારા અને ઈજ્જતવાળા બની જાય, અથવા એમના દિલોના વિચારોમાં તસરુફ કરવો જેથી મહાન અઝમતવાળા બનાવો ઉદ્ભવે કરે. અને અલ્લાહના નેક બંદાઓને અલ્લાહથી નિસ્બતથી પારખી લેવા ભલે પછી તે આ દુનિયાની જિંદગીમાં હયાત હોય કે પછી તેઓ પદો કરી વિસાલ કરી ગયા હોય. અને લોકોના વિચારો અને વસવસાઓ જાણી લેવા જે એમના દિલોમાં આવતા હોય, વળી ભાવિના બનનાર બનાવોને જાણી લેવા, આફતો બલાઓ આવી હોય તેને દૂર કરી આપવી વગેરે. આ સિવાય ઘણા

● દેવબંદી હરગિઝ અહલે સુન્નત નથી ! ●

તસરુફાતની શક્તિ મળી હોય છે. એમાંથી અમુક જ તસરુફાત બાબત અમે તમોને જાણ કરીએ છીએ. (અલ ફવલુલ જમીલ, પેજ-૧૦૩, અરબી, શિકાઉલ અલીલ ઉદૂ તજૂમો)

શું કહેવું છે 'દારુલ માસિક' માસિક કંથારીયાના પ્રસિદ્ધકર્તા તથા અન્ય દેવબંદી મોલ્વીઓનું ? શું શાહ વલીયુલ્લાહ પણ મુશ્રિક થઈ ગયા ?! જો નહીં ! તો આ જ "મસ્લકે આ'લા હઝરત" ફાઝિલે બરેલ્વી છે જેને તમે "રઝાખાનિયત બરેલ્વિયત" કહો છો. તો "મસ્લકે શાહ વલીયુલ્લાહ" એટલે "મસ્લકે આ'લા હઝરત" જ છે. તમારી "તફવિયતુલ ઈમાની અફીદા"વાળી પૂરાણી શિર્ક ! શિર્ક !ની વાતો ત્યજી તૌબા કરીને તેને સ્વીકારી લો !

**મસ્લકે શાહ વલીયુલ્લાહ એટલે વલી
વિસાલ પછી પણ મદદે પહોંચે છે !**

શાહ સાહબ લખે છે કે, "વાલિદ સાહબે (શાહ અબ્દુરહીમે) ફર્માલ્યું કે અકબરાબાદમાં મિર્ઝા મુહમ્મદ ઝાહિદથી હું પઢતો હતો. એક વખત સબક પઢીને જતાં એક લાંબી ગલીમાંથી પસાર થઈ રહ્યો હતો તે વખતે હું શૈખ સઅદી શિરાઝી رحمة الله عليه ના આ શેઅર પઢવામાં તલ્લીન હતો.

જુઝ યાદે દોસ્ત હરયેહ કુની ઉમર ઝાએઅસ્ત
જુઝ સિરે ઈશક હરયેહ બખ્વાની બતાલતસ્ત
સાઅદી બુશવી લોહે દિલ અઝ નકશ ગયરેહકફ
ઈલ્મો કે રહે હકફ ન નુમાયદ જહાલતસ્ત

અર્થાત : "મહબૂબની યાદ સિવાય તું જે કાંઈ કરે તે ઉમરની

● દેવબંદી હરગિઝ અહલે સુન્નત નથી ! ●

બર્બાદી છે. ઈશક (અલ્લાહ વ રસૂલથી ઈશક-મહોબ્બત)ના ભેદ સમજવા સિવાય તું જે કાંઈ પઢે તે નકામુ છે. અય સઅદી! તારા દિલની તખ્તી (સ્લેટ) ઉપર હક્ક (અલ્લાહ) સિવાયનો નફશ (છાપ) હોય તો તેને મિટાવી દે. જે ઈલ્મ (જ્ઞાન) અલ્લાહના તરફ પહોંચવાનો સત્યપંથ ન ચિંધવે તે જહાલત (અજ્ઞાનતા) છે."

હઝરત વાલિદ رضي الله عنه કહે છે કે ચોથી કડી દિમાગમાંથી નીકળી ગઈ જે યાદ આવતી ન હતી. દિમાગ પર ખૂબ જોર દીધું પરંતુ યાદ ન આવી, મારા દિલના આ તારના તૂટવાથી દિલ પરેશાન (ગમગીન) થયું, એકાએક ગલીના એક ખૂણેથી એક વૃદ્ધ ફફીર જેવા પરંતુ ખૂબસૂરત ચેહરો અને લાંબા વાળવાળા માણસ નીકળી મારી નિકટ આવી કહે છે :-

"ઈલ્મે કે રાહે હક્ક ન નુમાયદ જહાલતસ્ત"

મેં કહું, અલ્લાહ તમોને ભલાઈનો બેહતર બદલો આપે. તમે મને ઘણી જ ઉલ્જન (પરેશાની)માંથી બચાવી લીધો. પછી હું મારી પાસેથી પાન બખ્શિશરૂપે આપવા લાગ્યો તો તેમણે કહું, આ ભૂલાય ગયેલા શેઅરની મજૂરી છે ! મેં કહું, આ તો ફક્ત બખ્શિશરૂપે આપની સેવામાં છે.

જવાબમાં તેમણે કહું, "હું પાન નથી ખાતો." મેં કહું, પાન ખાવામાં શરીઅત તરફ મનાઈ જેવું છે કે તરીફતમાં એને માટે રોકટોક છે ?! જો કોઈ એવી વાત હોય તો મને બતાવો કે હું પણ પરહેઝ કરું.

તેમણે કહું, "એવી કોઈ જ વાત નથી પરંતુ હું પાન નથી ખાતો." પછી તેઓ કહેવા લાગ્યા, "મારે ઉતાવળે જવાનું છે."

● દેવબંદી હરગિઝ અહલે સુન્નત નથી ! ●

તો મેં કહું, હું પણ તમારી સાથે જલ્દી ચાલીશ. પછી તેમણે કહું, પરંતુ હું ખૂબ જ જલ્દી જવા ઈચ્છું છું. આમ કહી તેમણે એક જ ડગલું ઉપાડી મૂક્યું તો ગલીના બીજા છેડા સુધી લાંબુ મૂક્યું, હું સમજી ગયો કે આ કોઈ અલ્લાહવાળાની રૂહ માણસના રૂપમાં પધારેલી છે. મેં મોટા અવાજે અરજ કરી આપનું નામ તો બતાવતા જાવ કે હું ઈસાલે સવાબ (ફાતેહા)માં આપને યાદ કયા કરું, તો તેમણે જવાબમાં કહું કે આ ફકીરને "સઅદી" તરીકે ઓળખે છે. (અન્ફાસુલ આરફીન, પેજ-૧૧૨)

હવે વાંચો, કંથારીયા (જિ. ભરૂચ)ના માર્ચ-૨૦૦૮ના "દારુલ ઉલૂમ" માસિકનું પેજ નં. ૨૨નું લખાણ કે, "મસ્લકે શાહ વલીયુલ્લાહ (رحمة الله عليه) પોતાના ઈમાનો ઈસ્લામનું રક્ષણ કરનાર મસ્લક છે." તો ઉપરોક્ત લખાણમાં તમોએ એમનો મસ્લક જોઈ લીધો. જેમાં વલીઓનો તસરુફ, વલીઓના ઈખ્તિયાર, મૃત્યુ પછી દૂર દૂર મદદે પહોંચવું, મુશ્કેલીઓથી છૂટકારો અપાવવો વગેરે બાબતો પર તેમનું ઈમાન હોવાનું જાહેર થયું. અને એ જ મસ્લકે આ'લા હઝરત અહમદ રઝા ખાન છે. જ્યારે કે 'દારુલ ઉલૂમ' માસિક ઓગસ્ટ-૨૦૦૮, પેજ-૩૨ ઉપર આ સર્વ વાતો માનનારને મુશ્રિક બની ગયા કહે છે ! તો શાહ વલીયુલ્લાહ પણ તેમની નજીક મુશ્રિક ઠર્યાં કે નહીં ?! આવો ! હજુ આગળ જોતા ચાલો !

**મસ્લકે શાહ વલીયુલ્લાહ એટલે
વલીના ઈલ્મે ગયબને માનવું !**

હઝરત શાહ સાહેબ ફર્માવે છે કે મારા ઉપર રસૂલુલ્લાહ
ની અઝમત બુઝુર્ગીવાળી બારગાહથી ફેઝ રૂપે ઈલ્મ

● દેવબંદી હરગિઝ અહલે સુન્નત નથી ! ●

હાંસલ થયો કે બંદો પોતાની જગ્યાએથી કેવી રીતે તરક્કી કરે છે કે દરેક ચીજ તેના ઉપર રોશન (સાફ જાહેર) થઈ જાય છે.

(ફૂયૂલ હરમૈન, પેજ-૫૮)

અને એ જ શાહ સાહેબ પેજ ૬૧ ઉપર લખે છે કે આરિફ મુકામે હક સુધી પહોંચી બારગાહે કુર્બ (અલ્લાહ તઆલાની ખૂબ જ નઝદીકી)માં હોય છે તો દરેક ચીજ તેના ઉપર રોશન થઈ જાય છે. (ફૂયૂલ હરમૈન, પેજ ૬૧)

આ ઉપરોક્ત લખાણોથી સ્પષ્ટ થયું કે શાહ સાહેબ رضي الله عنه નો પણ એ અફીદો હતો કે હુઝૂર સૈયદે આલમ صلى الله عليه وسلم ની બરકતવાળી, અઝમતવાળી હસ્તીની વાત તો બહુ જ ઊંચી આ'લા અફા છે. (જેમનો મુકામ સમજવો આપણા વશની વાત નથી) પરંતુ સામાન્ય મોમિન મુસલમાન બંદો જ્યારે ઈબાદત રિયાઝતના સહારે તરક્કી કરી બારગાહે ઈલાહીમાં નઝદીકી મેળવી લે છે તો તેના ઉપર દરેક ચીજ રોશન સ્પષ્ટ જાહેર થઈ જાય છે અને તે ગૈબ જાણનાર થઈ જાય છે.

આ મુજબનાં ઘણા કથનો આપની એ કિતાબમાં આપે લખ્યાં છે. એ સિવાય એમણે અસંખ્ય એવા બનાવો લખ્યા છે કે જેનાથી સાબિત થાય છે કે અવલિયાએ કિરામ ગૈબ જાણે છે અને છુપી વાતોને જાણે છે.

આપ લખે છે કે મારા પિતાજી ઘણીવાર કહ્યા કરતા કે એક દિવસે અસરના ટાઈમે હું મુરાકેબામાં* હતો, મારા ઉપર ગૈબતની* કેફિયત છવાઈ ગઈ મારા માટે તે સમયને ચાલીસ

* મુરાકેબા એટલે અલ્લાહના કુર્બમાં દિલના ઈલ્મને મુરાકેબા કહે છે.

* ગૈબત એટલે પોતાના નફસ અને મખ્લૂકથી ગાઈબ (છુપા) અને હક તઆલા સુબ્હાનહુ ના હુઝૂર હાજર રહેવાને ગૈબત કહે છે.

● દેવબંદી હરગિઝ અહલે સુન્નત નથી ! ●

વર્ષના સમયની બરાબર વિસ્તૃત અલ્લાહે કરી આપ્યો અને આ મુદતમાં મખ્લૂકની પેદાઈશથી લઈ ફયામતના દિવસ સુધી પૈદા થનાર તમામ મખ્લૂકના હાલાત નિશાનીઓ મારા ઉપર જાહેર કરી દેવામાં આવ્યા. (અન્ફાસુલ આરેફીન ઉર્ફ, પૈજ-૮૫)

અને બીજે ઠેકાણે શાહ સાહેબ ફર્માવે છે કે મારા પિતાજી એક દિવસે શેખ અબ્દુલ કુદુસના ઘેર ગયા તો તેમણે તેમના પુત્રને કહ્યું, બેટા ! હઝરતની સેવામાં શરબતનું ગ્લાસ હાજર કરો. મકાનમાં બે બોટલો હતી, એક મોટી એક નાની. એમના પુત્રએ મોટી રહેવા દઈ નાની લાવી હાજર કરી, તો મારા પિતાજીએ જરાક હસીને કહ્યું, બેટા ! મોટી બોટલ કેમ રહેવા દીધી, એને લઈ આવ ! (અન્ફાસુલ આરેફીન ઉર્ફ, પૈજ-૧૨૫)

ગયબની વાત જાણવું આને જ કહે છે !

અને આપ પૈજ ૭૮ ઉપર લખે છે કે એક માણસ હરમૈન શરીફૈનમાં રહેતો હતો. તેની પાસે હઝરત ગૌષે આઝમ رضي الله عنه ની કુલાહ (ટોપી) મુબારક હતી જે એને તબરૂક તરીકે એના બાપદાદાથી મળી હતી, જેની બરકતથી હરમૈન શરીફૈનમાં એની ઈજજત સારી હતી. એક રાત્રે સરકારે બગદાદ ગૌષે આ'ઝમ رضي الله عنه ખ્વાબમાં તશરીફ લાવ્યા. આપે કહ્યું, આ મારી કુલાહ અબુલ ફાસિમ અકબરાબાદીને આપી દો. હઝરત ગૌષેપાક رضي الله عليه નું ફર્માન સાંભળી તેમની પાસે જવા નીકળ્યો. દિલમાં વિચાર્યું, આ માણસને ગૌષપાક رضي الله عليه એ પસંદ કરવામાં નક્કી મહત્વ છે જ, લાવ જોઉં તેની પરીક્ષા કરું. એટલે રસ્તામાંથી એક ખૂબ જ કિંમતી ઝબ્બો પણ સિવડાવી તબરૂક તરીકે સામેલ

● દેવબંદી હરગિઝ અહલે સુન્નત નથી ! ●

કરી લીધો. જ્યારે ખલીફા અબુલ ફાસિમ પાસે પહોંચ્યો તો કહું, આ બન્નેવ તબરૂક ગૌષે આઝમ નાં છે, એમણે મને ખ્વાબમાં તમોને પહોંચાડવા હુકમ કર્યો છે. આટલું કહી તબરૂકાત તેમની સામે મૂકી દીધાં. અબુલ ફાસિમે તબરૂકાત ફૂલ કરી બેહદ ખુશી જાહેર કરી, એ માણસે અબુલકાસિમને કહું આ તબરૂકાત એક મહાન બુઝુર્ગ તરફથી છે માટે એ આપને મળવાની ખુશીમાં એના શુક્રિયહ રૂપે શહેરના નામીયા માણસોની એક મોટી દાવત કરો.

બીજે દિવસે પેલો દુરવેશ શહેરના મોટા મોટા અમીર, ઉમરાવ, આલિમો બધાને પોતાની સાથે લઈ આવ્યો, બધાએ ખૂબ દાવત ખાધી, ફાતેહા દુઆ પઢી. દાવતથી ફારિગ થઈ ગયા પછી વાતચીત દરમ્યાન પૂછ્યું, અય અબુલ ફાસિમ ! તમે તો મુતવક્કિલ (અલ્લાહ પર ભરોસો કરી જાહેરી સામાન ન રાખવો) છો તમારી પાસે તો કોઈ જ સામાન નથી પછી આટલી મોટી દાવત કઈ રીતે કરી ? તેમણે કહું, સાંભળ ! જે કિંમતી ઝબ્મો મને મળેલો હતો તે વેચી તેનાથી આ ખાણાની વસ્તુઓ ખરીદી છે.

આ સાંભળી પેલો દુરવેશ (તબરૂકાત લાવનાર) ઉભો થઈ બરાડી ઉઠ્યો, મેં આ ફફીર (અબુલ ફાસિમ)ને અલ્લાહવાળો સમજ્યો હતો પરંતુ આ તો દંભી ધોકાબાઝ નીકળ્યો, એણે એક મહાન વલીઅલ્લાહના તબરૂકાતની ઈજજત ન કરી અને એને વેચી નાખ્યો !

અબુલફાસિમ અકબરાબાદી એ કહું, ચૂપ રહો ! જે તબરૂક હતી તે તો ઈજજત એહતેરામથી મેં પોતાની પાસે રાખી લીધી

● દેવબંદી હરગિઝ અહલે સુન્નત નથી ! ●

છે અને જે મારી પરીક્ષા માટેનો સામાન હતો તેને વેચી શુક્રિયહની વ્યવસ્થા કરી છે.

આ સાંભળી તે છોભીલો પડી ગયો, પછી તેણે મેહફિલ સમક્ષ પૂરેપૂરી હફીકત વર્ણવી. બધાએ એક અવાજે કહ્યું, અલહમ્દુલિલાહ ! તબરૂક પોતાની સહીહ જગાએ લાયક વ્યક્તિ પાસે પહોંચી ગયું છે. (અન્ફાસુલ આરફીન, પૃષ્ઠ-૭૮)

શાહ સાહબની ઝબાની ગયબદાનીની કહાની !

હઝરત શાહ સાહેબ લખે છે કે મુહમ્મદ ફાઝિલની પુત્રી શરીફા ખાતૂન બચપન હોવા છતાં હઝરતે વાલા (એટલે કે શાહ અબ્દુરહીમ)ની નૂરાનિયતનો અક્સ મેળવી ચૂકી હતી. એક રાત્રે હઝરતે વાલા (શાહ અબ્દુરહીમ) મુહમ્મદ ફાઝિલના ઘરેથી જઈ રહ્યા હતા. રસ્તામાં એમની તસ્બીહ હાથમાંથી પડી ગઈ એને શોધવા લાગ્યા તો શરીફાએ કહ્યું, "હું જોઈ રહી છું કે તસ્બીહ ફલાણી જગ્યાએ પડેલી છે." ત્યાં દીવો લઈ જઈને જોયું તો તસ્બીહ ત્યાં જ પડેલી હતી.

એક દિવસે શરીફા પોતાના ઘરમાં હતી હઝરતે વાલા પણ ત્યાં હતા. કહેવા લાગી, ફતેહમુહમ્મદ આપણા ઘેર આવવાનો વિચાર કરી રહ્યા છે. પછી કહ્યું, હવે રસ્તામાં છે કોઈ માણસથી વાતો કરી રહ્યા છે. એ પોતે તડકે ઉભા છે જ્યારે બીજો માણસ છાંયડે ઉભો છે. પછી કહેવા લાગી, હવે એમણે ત્રણ નારંગીઓ ખરીદી છે, બે એના બે છોકરાઓ માટે અને એક હઝરતે વાલા માટે. પછી થોડીક વારે કહે છે કે હવે એની નિયત બદલાઈ ગઈ છે ! બે હઝરતે વાલા માટે અને એક બન્નેવ છોકરાઓ માટે નક્કી કરી છે. પછી કહેવા લાગી કે ફતેહમુહમ્મદ દરવાજે

● દેવબંદી હરગિઝ અહલે સુન્નત નથી ! ●

ઉભા છે. ફતેહમુહમ્મદ દાખલ થયા. તેમનાથી તેહફીફ કરી તો બધી જ વાતો તદ્દન સાચી હતી. (અન્ફાસુલ આરેફીન, પૃષ્ઠ-૧૪૮)

એક દિવસે શરીફા કહેવા લાગી, હઝરતે વાલા આપણા ઘેર આવવા નીકળ્યા છે, તેમને ફલાણુ ખાવાની ઈચ્છા છે, જેથી ઘરમાં તે ખાવા તૈયાર કર્યું. હઝરત તશરીફ લાવ્યા (ખાવા વિશે) હઝરતે શરીફાની વાતની સચ્ચાઈનો સબૂત આપ્યો. (અન્ફાસુલ આરેફીન ઉદ્દૃ)

હે ન્યાયપ્રિય વાંચકો ! હઝરત શાહ અબ્દુરહીમ પર મખ્લૂકની પેદાઈશથી લઈ કયામત સુધી પેદા થનાર મખ્લૂકના હાલાત જાહેર થવા, શેખ અબ્દુલકાદિરના છોકરાને એમ કહેવું કે મોટી બોટલ શા માટે લાવ્યા નથી ? અબુલ ફાસિમે તબરૂક કઈ ચીજ છે અને પરીક્ષાની ચીજ કઈ છે તે જાણી લેવું, શરીફા ખાતૂને ઘરમાં બેઠા બેઠા જ દિલોના વિચારો જાણી લેવા, આ બધી જ ગૈબની વાતો છે. હઝરત શાહ વલીયુલ્લાહ મુહદ્દિષે દહેલ્વી رحمة الله عليه એ આ બધા જ બનાવો પોતાની કિતાબમાં લખી સ્પષ્ટપણે પોતાનો અફીદો જાહેર કરી આપ્યો કે નબીઓ તો નબીઓ બલકે વલીઓ પણ ગૈબની વાતોનો ઈલ્મ ધરાવે છે.

હઝરત શાહ સાહેબ ફર્માવે છે કે મારા કાકા શૈખ અબૂરઝા મુહમ્મદનો એક ખાદિમ (સેવક) કોઈ બૂરી આદતમાં ફસાએલો હતો. આપે એને ઈશારા કિનાયાથી સમજાવવાની કોશિશ કરી પરંતુ તે ન સમજ્યો. આખરે આપે તેને ખાનગીમાં અલગ બોલાવી કહ્યું કે મેં તને ઈશારતન સમજાવવાની ખૂબ કોશિશ

● દેવબંદી હરગિઝ અહલે સુન્નત નથી ! ●

કરી પરંતુ તું ન સમજ્યો. તું એવું સમજે છે કે મને તારા કરવૂતોની ખબર નથી ? ખુદાની કસમ ! જમીનની નીચે પેટાળમાં રહેતી કીડીના દિલમાં સો (૧૦૦) વિચારો આવે તો તેનામાંથી ૯૯ ને તો હું જાણું છું અને અલ્લાહ તઆલા તેના સો એ સો વિચારોથી વાકેફ છે. આ સાંભળી ખાદિમે પોતાની બુરાઈથી તૌબા કરી. (અ-ફાસુલ આરેફીન, પેજ-૨૦૫)

હઝરત શાહ સાહેબ લખે છે કે હાફિઝ ઈનાયતુલ્લાહે બયાન કર્યું કે એક નવજવાન સનદી આલિમ બહષ, તકરાર, મુનાઝરાથી ખૂબ જ દિલચસ્પી રાખતો હતો. એક દિવસે કહેવા લાગ્યો કે દિલ્હીના બધાય આલિમો ફાઝિલોને હું ચૂપ કરી ચૂક્યો છું, મારી સામે તેઓ પોતાના ઈલ્મની હાર માની ચૂક્યા છે. મેં તેને કહ્યું કે હઝરત શૈખ અબ્દુર્રઝાની મેહફિલમાં તું કદી ગયો છે ? એમની મુલાકાત તેં કરી છે ?

તે કહેવા લાગ્યો કે સાંભળ્યું છે કે તેઓ લોકોને તફસીરે હુસૈની પઢી સંભળાવી તેમાંથી જ વાએઝ કરે છે, તે કોઈ સનદી આલિમ નથી. મેં તેને કહ્યું, ના એવું ન બોલ ! બલકે તેમની ઝિયારત કર કે જેથી તેમના ઈલ્મનો કમાલ અને સીરત તારા ઉપર સ્પષ્ટ થઈ જાય. તે પછીના જુમ્હાના દિવસે તે તેમની મેહફિલમાં આવ્યો. એણે વિચાર્યું કે એમની સાથે મુનાઝરો કરું. હઝરત શૈખે એના વિચારોને જાણી લઈ પોતાના રૂહાની તસરૂફથી તેનો ઈલ્મ ખેંચી લીધો, ત્યાં સુધી કે સર્ફ નહવ (વ્યાકરણ)ના ફાયદા પણ તેના દિમાગમાંથી નીકળી ગયા. એટલો મજબૂર થઈ ગયો કે આપની વાએઝનું એક પણ વાક્ય એની સમજમાં આવતું ન હતું. તે સમજી ગયો કે આ હઝરતનો

● દેવબંદી હરગિઝ અહલે સુન્નત નથી ! ●

જ તસરૂંક છે જેના કારણે મારો ઈલ્મ મારામાંથી ચાલ્યો ગયો છે. પસ્તાવા લાગ્યો, હઝરતની પાસે ખૂબ કરગરી સાચા દિલથી માફી માંગવા લાગ્યો.

હઝરતે એનો બધો જ ઈલ્મ પરત કરી આપ્યો અને પહેલાં જેવી હાલત કરી આપી. એણે પોતે હઝરતની સામે ન્યાઝમંદી દર્શાવી તો હઝરતે કહ્યું, મૌલાના ! હું તો આલિમ ફાઝિલની કોઈ સનદ ધરાવતો નથી ! હું તો તફસીરે હુસૈની પઢી લોકોને નસીહત કરું છું ! (અન્ફાસુલ આરેફીન, પૃજ-૨૦૬)

હઝરત શાહ સાહેબ رحمة الله عليه લખે છે કે હઝરત શૈખ અબૂરૂઝા رحمة الله عليه ના અકીદતમંદોમાંથી ઘણાયનું કહેવું છે કે અમે આપની મેહફિલમાં ઈલ્મ તથા ઈફાનના સવાલો પૂછવાથી પરહેઝ કરતા, બને ત્યાં સુધી અમારી ઝુબાન પર ન લાવતા બલ્કે કોઈ પણ સવાલ હોય તે પોતપોતાના દિલમાં જ રાખી ચૂપચાપ મેહફિલમાં બેસતા. જ્યારે પણ અમારામાંથી કોઈના દિલમાં કોઈ શક, વહેમ, સવાલ પેદા થતો તો હઝરત તેનાથી વાકેફ થઈ જતા અને તરત જ તેનો સ્પષ્ટ જવાબ આપતા, છતાં કોઈને વહેમ શક રહેતો તો ફરી ખૂબ જ આસાન કરી તેનો જવાબ આપતા ત્યાં સુધી કે પૂછનારના દિલને સાંત્વન મળી જાય. (અન્ફાસુલ આરેફીન, પૃજ-૨૦૭)

અને શાહ સાહેબ લખે છે કે સૈયદ ઉમર હિસારીએ મને કહ્યું કે એક દિવસે શૈખ અબૂરૂઝા મુહમ્મદ رحمة الله عليه એક ઘણી જ ખૂબસૂરત ચાદર ઓઢી હરણના ચામડા ઉપર બેઠેલા હતા. તે ચાદર અને હરણનું ચામડું મારા દિલને ખૂબ જ ગમી ગયું. એવી જ ચાદર અને ચામડું મેળવવાનો મને શોખ પેદા થયો.

● દેવબંદી હરગિઝ અહલે સુન્નત નથી ! ●

એમની સામે બેઠા બેઠા આ વિચારોએ મને પરેશાન કરી મૂક્યો.
આ ખ્યાલને દૂર કરવા ખૂબ પ્રયત્ન કરવા છતાં દૂર ન થતો.
મજલિસ પૂરી થતાં હઝરતે મને કહ્યું, તમે બેસી રહેજો મારે
તમારું કામ છે.

એ ચામડા ઉપર ન્યાઝના કેટલાક ડાઘ હતા તે આપે પોતાના
હાથ મુબારકથી ઘોયા. પછી ચાદર અને એ ચામડાને પેક કરી
પોતાના હાથ મુબારકથી મને બખ્શિશ આપી કહ્યું, અવલિયાની
મેહફિલમાં આવા વિચારો દિલમાં ન લાવવા જોઈએ. (અન્ફાસુલ
આરેફીન, પેજ-૨૦૩)

ઉપરોક્ત લખેલા બનાવોથી હઝરત શાહ વલીયુલ્લાહ
દહેલ્વી رحمة الله عليه નો અફીદો જણાયો કે અવલિયાએ કિરામ
દિલમાં ઉઠતા વિચારો, વસવસા, અને દિલના હાલાતથી
વાકેફ થઈ જાય છે. જો એમનો અફીદો એવો ન હોત
તો તેઓ આ હિકાયતો આ બનાવોને પોતાની કિતાબમાં
કદી પણ લખતા જ નહીં. અને આ જ "મસ્લકે આ'લા
હઝરત" છે.

**મસ્લકે શાહ વલીયુલ્લાહ એટલે
નબી વલીને હાઝિર નાઝિર માનવું !**

વાલિદ સાહેબ رحمة الله عليه ફર્માવતા હતા કે રમઝાન શરીફમાં એક
દિવસે મારી નસ્કોરી ફૂટવાથી ખૂબ લોહી વહી ગયું, તેનાથી
મારામાં ખૂબ અશક્તિ આવી ગઈ ત્યાં સુધી કે રોઝો રાખવાની
હિંમત ન રહી. મને થયું રોઝો તોડી નાખું પરંતુ રમઝાનના
રોઝા રાખવાની ફઝીલત ગુમાવવાની ચિંતા થવા લાગી. આ જ
ચિંતા ફિકરમાં મારી આંખ લાગી ગઈ. મેં આકાએ કાએનાત

● દેવબંદી હરગિઝ અહલે સુન્નત નથી ! ●

ફ્રે મૌજૂદાત નબીએ કરીમ ﷺ નો ખ્વાબમાં દીદાર કર્યો,
જોયું કે આપે મને ખૂબ જ સ્વાદિષ્ટ અને ખૂશબુદાર ઝઠ્ઠો આપ્યો
છે, પછી ખૂબ મજાનું ઠંડું પાણી પણ આપ્યું જે મેં ધરાયને પીધું.
જ્યારે આંખ ખુલી તો મને ભૂખ તરસ બિલકુલ ન હતી અને
મારા હાથોમાં હજુ સુધી ઝઠ્ઠાની અંદર નાંખેલા કેસરથી એકદમ
ખૂશબુ મહેકતી હતી. અકીદતમંદોએ મારા હાથ ધોઈ તે પાણી
સાયવી લીધું અને તેનાથી રોઝો ઈફતાર કર્યો. (અન્ફાસુલ
આરેફીન, પૃષ્ઠ-૧૦૦)

અને હઝરત શાહ સાહેબ લખે છે કે વાલિદ માજિદ કિબ્લાએ
કહ્યું કે મુહમ્મદ ફાઝિલે વિચાર્યું કે એના પુત્રને અજમેર મોકલી
દેવામાં આવે. રસ્તામાં આવતી તકલીફોને કારણે પોતે પણ તેની
સાથે જવા વિચાર્યું. મને મળવા આવ્યા તો મેં કહ્યું, તમારે જવાની
જરૂરત નથી કારણ કે એ સહિસલામત અજમેર જઈને પાછો
આવી જશે, હા! પાછા ફરતાં અજમેરથી બે માઈલ દૂર ડાકૂઓ
જરૂર હુમલો કરશે, પરંતુ એના રક્ષણની જવાબદારી મારા ઉપર
છે. પરંતુ હા! એને સમજાવી દેજો કે તે વખતે એ પોતાની સવારી
એક તરફ ઉભી કરી દે.

જ્યારે તે છોકરો અજમેરથી પરત આવ્યો તો તેણે કહ્યું,
રસ્તામાં ડાકૂઓ આવ્યા હતા. મેં મારી સવારી એક તરફ ઉભી
કરી દીધી, હઝરત શાહ સાહેબ મિષાલી સૂરતમાં ત્યાં ઉભેલા
હતા, બધા સાથીઓને ડાકૂઓએ લૂંટી લીધા પરંતુ અમારી
નજીક પણ આવ્યા નથી. (અન્ફાસુલ આરેફીન, પૃષ્ઠ-૧૩૪)

સરકારે દો આલમ ﷺ નું મદીના મુનવ્વરાથી જાણી લેવું કે
દિલ્હીમાં શાહ અબ્દુરહીમને ખૂબ જ ભૂખ તરસને કારણે બેહદ

● દેવબંદી હરગિઝ અહલે સુન્નત નથી ! ●

કમજોરી આવી ગઈ છે, અને પછી હુઝૂર ﷺ એ તેમને ખાવા પીવા માટે સ્વાદિષ્ટ સુગંધીદાર ઝદો અને મજેદાર ઠંડુ પાણી મોકલવું, અને શાહ અબ્દુરહીમે અજમેરથી બે માઈલ પર દિલ્હીમાં બેઠાં બેઠાં ડાકૂઓ પહોંચવાનું જોઈ લેવું, અને તરત જ દિલ્હીથી અજમેર મુહમ્મદ ફાઝિલના પુત્રની મદદે મિષાલી શિકલમાં (જાહેરી શરીર નહીં બલકે રૂહાની શરીર) પહોંચી મદદ કરવી, આ બધું જ હાઝિર નાઝિરનું કામ છે. જેથી મુહદિષે શાહ વલીયુલ્લાહ દહેલ્વીએ આ બનાવો લખી પોતાનો અફીદો સાબિત કરી આપ્યો કે સૈયદે આલમ ﷺ હાઝિર નાઝિર છે, બલકે અલ્લાહના વલીઓ પણ હાઝિર નાઝિર હોય છે જેમનામાંથી મારા પોતાના પિતા હઝરત અબ્દુરહીમ સાહેબ પણ છે.

**મસ્લકે શાહ વલીયુલ્લાહ એટલે
વલીઓને ઝિંદા માનવું !**

આપ લખે છે કે વાલિદ સાહેબ હઝરત શાહ અબ્દુરહીમ ફર્માવ્યા કરતા હતા કે જે દિવસોમાં બાદશાહ ઔરંગઝેબ અકબરાબાદમાં હતા, હું તે વખતે મિરઝા ઝાહિદ હરવી જેઓ લશ્કરમાં અધિકારી હતા તેમની પાસે કેટલાક સબક પઢવા જતો હતો. આ બહાને હું મારા વાલિદ (બાપ) સાથે ગયો. સૈયદ અબ્દુલ્લાહ પણ સૈયદ અબ્દુરહીમના સાથીદાર તરીકે ત્યાં હાજર હતા. ત્યાં તેઓ બીમાર થયા અને અલ્લાહ તઆલાની રહેમતમાં પહોંચી ગયા, એમણે વસિયત કરી હતી કે મને મિસ્કીનોના (અવામ ગરીબ પબ્લિક) કબ્રસ્તાનમાં દફન કરવો કે જેથી મને કોઈ જાણી ન શકે જેથી લોકોએ એવું જ કર્યું. હું

● દેવબંદી હરગિઝ અહલે સુન્નત નથી ! ●

પણ તે દિવસે ખૂબ બીમાર હતો જેથી જનાઝા સાથે જવાની હિંમત ન હતી. જ્યારે ઠીક થયો અને ચાલવા ફરવાની શક્તિ આવી તો એક માણસ કે જે એમના જનાઝામાં ગયો હતો તેને સાથે લઈ તેમની કુબ્રની ઝિયારત અને બરકત માટે તેમના મઝાર તરફ ચાલી નીકળ્યો. એ એમની છેલ્લી વસીયતની વિશિષ્ટતા હતી કે જનાઝામાં સાથે આવેલા મારા સાથીએ ઘણી જ કોશિશો કરી છતાં કુબ્ર તલાશ કરી શક્યા નહીં. હું ત્યાં બેસી કુર્આન શરીફની તિલાવત કરવા લાગ્યો તો મારી પીઠ પાછળ થી સૈયદ સાહેબે આવાજ આપી, "મારી કુબ્ર તો અહીં છે ! પરંતુ તમે જે તિલાવત શરૂ કરી ચૂક્યા છો તેને ત્યાં જ પૂરી કરી લો અને એનો સવાબ એ જ કુબ્રવાળાને બક્ષી આપો, જલ્દી ન કરો, જે કાંઈ પઢી રહ્યા છો એને શાંતિથી પૂરું કરો."

આ સાંભળી મેં મારા સાથીને કહ્યું, બરાબર ધ્યાન કરી જુઓ સૈયદ સાહેબની કુબ્ર તે જ છે જે તરફ તમે ઈશારો કર્યો હતો કે પછી મારી પીઠની પાછળ છે ?

થોડીવાર વિચારીને કહેવા લાગ્યો, મારી ભૂલ હતી, સૈયદ સાહેબની કુબ્ર તો તમારી પીઠની પાછળ છે. હું તે તરફ ફરીને બેઠો અને કુર્આન શરીફ પઢવા લાગ્યો. એ સમયે દિલ ગમગીન અને ચિંતાગ્રસ્ત હોવાથી ઘણી જગ્યાએ તિલાવતના ફાયદા ફાનૂનનો ખ્યાલ રાખી શક્યો નહીં, કુબ્રમાંથી અવાજ આવ્યો, ફલાણી ફલાણી જગ્યાએ સુસ્તીથી કામ લેવામાં આવ્યું છે, તિલાવત કરવામાં ખૂબ જ સાવચેતી એહતેમાતથી કામ લેવાની જરૂરત છે. (અન્કાસુલ આરફીન, પૃષ્ઠ-૫૭)

અને લખે છે કે, મીર અબુલ ઉલા رحمة الله عليه (સ્થાપક સિલસિલા

● દેવબંદી હરગિઝ અહલે સુન્નત નથી ! ●

અબુલ ઉલાઈયા)ના ઘરવાળાંએ એમના છોકરા નૂરુલ ઉલા
બીમાર થયા તો મન્નત ન્યાઝ રૂપે એક રૂપિયો અને ચાદર
હઝરત ખ્વાજા મોઈનુદીન ચિશ્તી અજમેરી رحمۃ اللہ علیہ ના મઝાર
ઉપર મોકલી હતી જેની ખબર હઝરત અબુલ ઉલાને ન હતી.
એક દિવસે હઝરત ખ્વાજા رحمۃ اللہ علیہ તરફ ધ્યાનસ્થ હતા કે, મઝાર
મુબારકમાંથી અવાજ આવ્યો કે તમારા પુત્રની બીમારીમાં સાજા
થવાની તમારા ઘેરથી જે ન્યાઝ આવી છે તે અને ઘરવાળાંએ
બીજા પુત્રના માટે પણ વિનંતી કરી છે, ન્યાઝ અમોને કબૂલ
છે, વિનંતી સાંભળી છે. (અન્ફાસુલ આરેફીન, પૃષ્ઠ-૬૯)

અને લખી રહ્યા છે કે વાલિદ માજિદ શાહ અબ્દુરહીમે
ફર્માવ્યું કે, શૈખ બાયઝીદ અલ્લાહગોએ હરમૈન શરીફેનની
હાજરીનો વિચાર કર્યો તો એમની સાથે ઘણાય વૃદ્ધો, બાળકો,
ઔરતો પણ તૈયાર થઈ ગયાં, જ્યારે કે મુસાફરી માટે કોઈ
સામાનની તૈયારી ન હતી. મારા મોટા ભાઈ અને મેં બંનેએ
વિચાર કર્યો કે એમને પાછા લાવવામાં આવે. જ્યારે અમે
તઘલખાબાદ પહોંચ્યા તો બપોરના સમયે સૂર્ય ખૂબ જ ગરમ
થઈ ચૂક્યો હતો. અમે એક ઝાડ નીચે આરામ માટે બેઠા, થાકના
કારણે સાથીઓ ઊંઘી ગયા, હું એકલો બધાનાં કપડાં સામાન
સાયવવા જાગતો રહ્યો. ઊંઘ ન આવી જાય તેથી જાગતા રહેવા
માટે મેં કુર્આન શરીફની તિલાવત શરૂ કરી, થોડીક સૂરતોની
તિલાવત કરી હું ચૂપ થઈ ગયો, એકાએક નજીકની ફૂબ્રોમાંથી
એક ફૂબ્રવાળાએ મને સંબોધી કહ્યું, "હું કુર્આન કરીમનો
ખૂબસૂરત અવાજ સાંભળવા લાંબા સમયથી તરસતો રહ્યો છું,
જો તમે થોડો સમય આપીને હજુ પણ તિલાવત કરો તો તમારું
મોટું એહસાન સમજીશ."

● 24 ●

● દેવબંદી હરગિઝ અહલે સુન્નત નથી ! ●

મેં થોડી વધુ તિલાવત કરી, પછી ચૂપ થઈ ગયો, કબ્રવાળાએ ફરી વિનંતી કરી તો ફરી મેં થોડી તિલાવત કરી ચૂપ થઈ ગયો, તેણે ત્રીજી વાર પણ વિનંતી કરી, તો મેં થોડી વધુ તિલાવત કરી હું ચૂપ થઈ ગયો.

એ પછી એ કબ્રવાળા મોટા ભાઈના ખ્વાબમાં આવ્યા જેઓ નજીક જ સૂતેલા હતા. ખ્વાબમાં કહ્યું, મેં એમને વારંવાર તિલાવતનું કહ્યું, હવે વધુ કહેવાની શર્મ આવે છે માટે તમે જ કહો કે થોડી વધુ તિલાવત કરી મારી રૂહનો ખોરાક પહોંચાડે. તેઓ ઊંઘમાંથી ઉઠયા અને ખ્વાબની હાલતનું વર્ણન કર્યું. તે પછી મેં થોડી વધુ તિલાવત કરી એનાથી કબ્રવાળાઓમાં ખુશીઓની કેફિયતને મેં મેહસૂસ કરી અને એમણે મને જઝાકલ્લાહુ અન્ની ખયરલ જઝાઅ કહ્યું. એ પછી મેં એને આલમે બરઝખ બાબત પૂછ્યું, તો એણે કહ્યું, તેની આજુબાજુના કબ્રવાસીઓમાંથી મને કોઈ બાબત કશી જ જાણ નથી, હા હું મારી હાલત જણાવું છું કે, "જ્યારથી હું દુનિયાથી મૃત્યુ પામી અહીં આવ્યો છું મેં કોઈ પ્રકારનો અઝાબ મુસીબત જોઈ નથી, જો કે વધારે ઈન્આમ સુખ પણ નથી." મેં પૂછ્યું "તમને ખબર છે કે કયા નેક કામને કારણે તમોને અઝાબથી છૂટકારો મળેલો છે ?" તેણે કહ્યું, મેં હમેશાં એ વાતની કોશિશ કરી હતી કે દુનિયાની બેકાર ઝંઝટથી દૂર રહું અને પોતાને ઝિક ઈબાદતથી દૂર કરવાવાળી ચીજોથી બચાવી રાખું, જો કે મારા આ ઈરાદાને સંપૂર્ણ રીતે પૂરો નથી કરી શક્યો છતાં અલ્લાહ તઆલાએ મારી નેક નિયતને પસંદ કરી મને આ બદલો અર્પણ કર્યો છે.

(અન્ફાસુલ આરેફીન. ઉર્દૂ, પૃષ્ઠ-૧૧૪)

● દેવબંદી હરગિઝ અહલે સુન્નત નથી ! ●

હઝરત શાહ વલીયુલ્લાહ મુહદ્દિષે દહેલ્વી رحمۃ اللہ علیہ એ આ બધા બનાવો પોતાની કિતાબમાં લખી પોતાનો અફીદો સાબિત કરી આપ્યો કે અલ્લાહના ખ્યારા બંદાઓ વફાત પછી પણ પોતાની કબ્રોમાં ઝિંદા રહે છે અને જરૂરત પ્રસંગે દુનિયાવાળાઓથી વાતચીત પણ કરે છે. અને મસ્લકે આ'લા હઝરત પણ આ જ છે.

**મસ્લકે શાહ વલીયુલ્લાહ એટલે
મઝારો પર જવું જાઈઝ !**

આપ લખી રહ્યા છે કે મારા વાલિદ સાહેબ (પિતાજી) શાહ અબ્દુરહીમે ફર્માવ્યું, એક વખત હું હઝરત ખ્વાજા કુત્બુદ્દીન બખ્તિયાર કાકી رحمۃ اللہ علیہ ના મઝાર મુબારકની ઝિયારત માટે ગયો, તેમની રૂહ મુબારક જાહેર થઈ અને મને કહ્યું, તમારે ઘેર એક છોકરો પેદા થશે એનું નામ કુત્બુદ્દીન રાખજો. એ સમયે મારી ઔરતની ઉંમર તે હદે પહોંચી ચૂકી હતી કે જેમાં ઔલાદનું પેદા થવું શક્ય હોતું નથી. એટલે મેં વિચાર્યું કે કદાચ એમના કહેવાનો મતલબ છોકરાનો છોકરો એટલે પૌત્ર છે. મારી આ શંકા ઉપર તરત જ તેઓ વાકેફ થઈ ગયા અને કહેવા લાગ્યા, "મારો મતલબ પૌત્ર નથી બલકે જે છોકરાની તમોને ખુશખબરી આપવામાં આવી છે તે તમારો પોતાનો પુત્ર હશે."

થોડા સમય પછી મને બીજો નિકાહ કરવાની ઈચ્છા થઈ, અને એનાથી આ લખનાર વલીયુલ્લાહ પેદા થયો. મારી પેદાઈશ વખતે મારા વાલિદ સાહેબના ખ્યાલમાંથી આ બનાવ તદ્દન નીકળી ગયો હતો એટલે મારું નામ વલીયુલ્લાહ રાખી લીધું હતું પરંતુ થોડા સમય પછી એમને એ વાત યાદ આવતા

● દેવબંદી હરગિઝ અહલે સુન્નત નથી ! ●

મારું નામ કુત્બુદ્દીન રાખ્યું. (અન્ફાસુલ આરેફીન, પેજ-૧૧૦) ❦
આ બનાવ લખવાથી હઝરત શાહ વલીયુલ્લાહ رحمة الله عليه
નો અફીદો સાફ સાબિત થાય છે કે, બુમુગોના
મઝારોની ઝિયારત માટે જવું જઈઝ છે તથા અવલિયાએ
કિરામને મૃત્યુ પછી પણ ઈલ્મે ગૈબ હોય છે. જેમ કે
કુત્બુદ્દીન બખ્તયાર કાકી رحمة الله عليه એ કેટલાય વર્ષો પહેલાં ભવિષ્ય
વાણી કહી કે તમારે ઘેર પુત્ર પેદા થશે. તેમજ એ પણ સાબિત
થયું કે સાહિબે ફૂલ બુમુગ ઝિયારત કરનારના દિલના
વસવસાથી જાણકાર થઈ જાય છે. અને આ જ આ'લા
હઝરતનો મસ્લક છે.

દેવબંદી અફીદા હેઠળ સર્વ બુમુગો મુશ્રિક !!

હવે વાંચો 'દારુલ ઉલૂમ' માસિક (કંથારિયા, જિ. ભરૂચ)
માર્ચ-૨૦૦૯, પેજ નં. ૧૯ જેમાં એક એક લીટીમાં ટૂંકમાં
હુકમો લખ્યા છે, જેમ કે અવલિયાએ કિરામને હાજતરવા
માનવું, મુશ્કિલકુશા માનવું, હાઝિર નાઝિર માનવું,
મન્નતો માનવી, હાજતો-મુરાદો માંગવી "શિક" છે.
જ્યારે તમોએ ઉપરોક્ત લખાણમાં વાંચ્યું કે હઝરત શાહ
વલીયુલ્લાહ દહેલ્વી رحمة الله عليه આ સર્વ બાબતો નબી વલી
માટે માને છે જેથી આ દેવબંદી ફિક્ફાવાળા નજીક શાહ
સાહબ પણ મુશ્રિક થઈ ગયા. જેમ કે દેવબંદીઓ તેમના
માસિકો તથા કિતાબોમાં નબી વલી માટે હાજરતવા,

❦ આ લખાણના સર્વ હવાલા કિતાબ 'બુમુગો કે અફીદે'
(લેખક : મુકતી જલાલુદ્દીન અમજદી رحمة الله عليه, અનુવાદક : હાફેઝ મૂસા
વેમી ઝંઘારવી)માંથી લીધા છે.

● દેવબંદી હરગિઝ અહલે સુન્નત નથી ! ●
 મુશ્કિલકુશા, હાઝિર નાઝિર, ગયબ જાણનાર વગેરે
 માનવું શિર્ક છે એમ અલલ એલાન જણાવે છે. વળી કેવળ
 શાહ વલીયુલ્લાહ જ નહીં ! નબી વલીને હાજતરવા,
 મુશ્કિલકુશા, હાઝિર નાઝિર, ઈલ્મે ગૈબ જાણનાર, મુરાદો પૂરી
 કરનાર વગેરેની માન્યતા તો આ અહલે સુન્નતના મહાન બુઝુર્ગો
 જેમ કે ફિક્કુહના ચારેવ ખલીફા, ચારેવ ઈમામો, સર્વ મુહદિષો
 બુખારી, મુસ્લિમ, તિર્મિઝી વગેરે, જલાલુદ્દીન સિયૂતી, શૈખ
 અબ્દુલ હકક મુહદિષ દહેલ્વી, અલ્લામા ખફફાજી, અલ્લામા
 નબહાની, શાહ અબ્દુલ અઝીઝ મુહદિષ દહેલ્વી, મુલ્લા અલી
 ફારી, ફાઝી અયાઝ, મુજદ્દિદ અલ્ફૈયાની, શૈખ અબ્દુલ ફાઠિર
 જીલાની, ઈમામ રાઝી, અલ્લામા ખાઝિન, સાવી, બગ્વી,
 અલ્લામા અસ્કલાની, ઈમામ બાફર, ઈમામ જાફર સાદિક,
 ઈમામ મૂસા કાઝિમ, ઈમામ અલી રઝા, ઈમામ મુહમ્મદ તુર્કી,
 ઈમામ અલી અસ્કરી, ઈમામ હુસૈન ઝકી, જુનૈદ બગદાદી,
 બાયઝીદ બુસ્તામી, શહાબુદ્દીન સુહરવર્દી, દાતાગંજ બખ્શ,
 શતનૂફી, બહાઉદ્દીન નક્શબંદી, જલાલુદ્દીન રૂમી, ઈમામ
 ગિઝાલી, ઉખ્માન હાઝની, ખ્વાજા અજમેરી, બખ્તિયાર કાકી,
 બાબા ફરીદ, મહબૂબે ઈલાહી, યહ્યા મુનીરી, મખ્દૂમ જહાંગીર
 સમનાની તેમજ સર્વ અહલે સુન્નતના બુઝુર્ગાને દીન
 رَضْوَانُ اللّٰهِ تَعَالٰی عَلَيْهِمْ اَجْمَعِينَ નો એ જ અફીદો છે જે શાહ
 વલીયુલ્લાહ رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ નો અહીં દર્શાવ્યો છે. અને એ જ
 આ'લા હઝરત મુજદ્દિદે દીનો મિલ્લત ઈમામ અહમદ
 રઝા મુહદિષે બરેલ્વી رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ નો પણ છે.
 જો દેવબંદી અફીદો માન્ય રાખીએ તો ઉપરોક્ત સર્વ

● દેવબંદી હરગિઝ અહલે સુન્નત નથી ! ●

બુમુગો મુશ્રિક ઠરે છે. તો એ તો અહલે સુન્નત વ
જમાઅતનો મઝહબ છે જ નથી. જેથી સાબિત થાય છે કે,
'દારુલ ઉલૂમ' માસિક બહાર પાડનારા દા.ઉ. કંથારીયાના
પ્રકાશકો, લેખકો તથા એ અફીદાના સર્વ માનનારાઓ સૌ
ગુમરાહ બેદીન પોતે જ છે અને અહલે સુન્નતથી બહાર
થયેલા છે અને શાહ વલીયુલ્લાહ તથા સર્વ બુમુગોનો
મસ્લક એ જ મસ્લકે આ'લા હઝરત મુહદિષે બરેલ્વી જ છે
અને એ જ સાચા 'અહલે સુન્નત' છે.

-(હવાલો : બરકાતે ખ્વાજા-માસિક, ઓક્ટોબર-૨૦૦૮)

● દેવબંદી હરગિઝ અહલે સુન્નત નથી ! ●

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نُحَمِّدُهُ وَنُصَلِّي عَلَى رَسُولِهِ الْكَرِيمِ

الْصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نَبِيَّ اللَّهِ
الْصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا حَبِيبَ اللَّهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نُورَ اللَّهِ
صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْكَ وَسَلَّمَ

શબે બરાતમાં ઈબાદત પર દેવબંદીઓના વાંધાનો જવાબ

કંથારીયા તથા જંબુસર (જિ. ભરૂચ)ના વહાબી દેવબંદીઓના કહેવાતા બે મુફતીઓના થકી બહાર પડેલ પરચામાં શાબાનની ઈબાદતો વિશે વસવસા પેદા કરતુ લખાણ છપાયું, જેના સંબંધે અમુક ઠેકાણેથી ફોન આવ્યા તથા પરચો પણ મળ્યો. અસલમાં વહાબી દેવબંદી કાફિર મુર્તદ છે જેમ કે શીઆ, રાફઝી, ખારજી, ફાદયાની વગેરે. શીઆ તથા ફાદયાનીના પરચાને આપણે નજરમાં નથી લાવતા કેમ કે તેઓનો મઝહબ ઈસ્લામથી અલગ કુફી છે તેમ આ વહાબીના પરચાની પણ નોંધ ન લેવી જોઈએ. આ ઘોંકાબાઝો લોકોને છેતરવા પોતાને અહલે સુન્નત તથા હનફી જણાવે છે, જ્યારે કે એમના અફીદા ઈમામે આ'ઝમ رضي الله عنه ના અફીદાથી વિપરિત છે. તો એમના ઘોંકાથી સુન્ની પબ્લિક બચે જેથી જ એ શૈતાન જેમ વસવસા ઉભા કરનારા દેવબંદીઓના પરચાની વાતોનો રદિયો અત્રે રજૂ કરીએ છીએ.

● દેવબંદી હરગિઝ અહલે સુન્નત નથી ! ●

દેવબંદીઓ લખે છે કે :-

વસવસો નં. ૧ : ૧૫ મી શાબાનની રાત્રે મસ્જિદમાં ઈબાદત માટે ભેગા ન થવું બલકે ઘરમાં નફૂલ પઢવી.

વસવસો નં. ૨ : કોઈપણ દિવસે હલ્વો વગેરે બનાવવું જાઈઝ પણ ૧૫ શાબાને એને બનાવવાથી શું સંબંધ છે ? (વળી હલ્વાને કોઈ સુન્ની જરૂરી નથી સમજતો, ગમે તે ચીજના ફાતિહા આપી શકાય છે છતાં દેવબંદી લખે છે કે :) હલ્વાને જરૂરી સમજવું બિદઅત છે.

વસવસો નં. ૩ : શબે બરાતમાં ફૂબ્રસ્તાને હુઝૂર ﷺ એકવાર જીવનમાં ગયા હતા જેથી આપણે જીવનમાં એક જ વાર જવું !

વસવસો નં. ૪ : શબે બરાતના રોજ મુડાંઓની રૂહો ઘરે આવે છે, એ વાતનું કોઈ મૂળ નથી.

વસવસો નં. ૫ : શબે બરાતમાં ઘરોની સાફસફાઈ કરવી, સજાવવું, ફૂબ્રસ્તાન તથા મસ્જિદોને શણગારવી એ હુઝૂર તથા સહાબા તથા અવલિયાથી સાબિત નથી જેથી બિદઅત છે, એનાથી દૂર રહેવું.... વગેરે વાતોનો કુર્આન હદીષથી રદિયો અત્રે વાંચી શેતાનોના વસવસાને ભગાડશો અને દેવબંદીઓ પોતે કેટલી બિદઅતો પાલવે છે તે પણ જોતા ચાલશો !

અસલમાં એવું છે કે મુસલમાનની બખ્શિશનું કામ થાય તેમાં સૌથી વિશેષ નારાજ કોઈ થતુ હોય તો તે "શૈતાન" છે ! જેથી તેના ચેલાઓ પણ શબે બરાતમાં થતાં મગફેરતનાં કામોથી સળગી મરે છે જેથી આવા વસવસા શૈતાનને અનુસરીને ઉભા કરે છે. -પ્રકાશક

● દેવબંદી હરગિઝ અહલે સુન્નત નથી ! ●

ઈતિહાસ સાક્ષી છે કે "અંગ્રેજોની પૈદાશ વહાબિયત દેવબંદિયત"નો જન્મ મુસલમાનોમાં ફાટકૂટ તથા ઝઘડા ઉભા કરાવવા માટે થયેલો છે જેથી જ નબી વલીની તા'ઝીમનો પ્રશ્ન હોય કે પછી કોઈ પણ મુસ્લિમ તહેવાર આવે, ચાહે ઈદો વખતે, ચાંદ વખતે કે મીલાદુન્નબી ﷺ મનાવવા બાબતે કે શબે મેઅરાજ, શબે બરાત વગેરે વખતે બોગસ દલીલો કરીને મુસલમાનોમાં વિવાદ પેદા કરવાની વૃત્તિ અંગ્રેજ આફ્રાઓ થકી તેમને મળેલ છે જેને તેઓ નિભાવી રહ્યા છે. એ જ ચીલે ચાલીને હાલમાં શાબાન મહિનો શરૂ થતાં જ આ શૈતાનો હરકતમાં આવ્યા અને કંથારીયા તથા જંબુસરથી એક પરચો ૧૫ શાબાનની ઈબાદતોના વિરુદ્ધમાં બહાર પાડ્યો. જેની ગુમરાહીનું પ્રદૂષણ દૂર કરવા આ લખાણ અમો રજૂ કરીએ છીએ :-

(૧) દરેક મુસલમાન સમજે છે કે ફર્જ એ ફર્જ છે અને તેનો દરજો સૌથી વિશેષ છે જેથી જ તો તેના છૂટવા પર કઝા કરવા અનિવાર્ય છે, જ્યારે નફ્લની કઝા નથી. પણ શું નફ્લ ઈબાદતોનો ઈસ્લામમાં હુકમ નથી ? નફ્લ પઢવાથી ગુનોહ થશે ?! વળી ઘરે અફઝલ છે તો શું મસ્જિદમાં નફ્લ પઢવી નાજાઈઝ તથા હરામ છે ? કે દેવબંદીઓ તેની મના કરે છે ?! વળી ફર્જ પછી સુન્નતે ગૈર મોઅક્કદા તથા મોઅક્કદા પણ ઘરે પઢવી અફઝલ છે તો દરરોજ દરેક નમાઝો તમે કેમ મસ્જિદમાં પઢો છો ? એ પણ ન પઢો ! વળી મગરિબ પછી છ રકાત નફ્લ સલાતુલ અવ્વાબીન તો મસ્જિદમાં રોજ પઢવા વિશે હદીષ છે, તો ૧૫ શાબાને પઢવી ક્યાંથી મના થઈ જશે ?! જ્યારે ઈસ્લામે

● દેવબંદી હરગિઝ અહલે સુન્નત નથી ! ●

મસ્જિદમાં નફલ પઢવું મના નથી કર્યું તો આ મનાઈની બિદઅત દેવલોકો તમે કેમ કાઢી ? શું આ મના કરવું બિદઅત નથી ?!

વળી હરમ શરીફમાં "એક નેકી એક લાખ નેકી છે." તો શું હરમમાં બે રકાત નફલ પઢવાથી બે લાખ રકાત નફલનો સવાબ નહીં મળે ?! તો પછી ત્યાં પણ તમે ઘરે પઢવાનો આગ્રહ શા માટે કરો છો ! શું તમારી બુદ્ધિને તાળાં વાગી ગયાં છે ?!

વળી અલ્લાહ તઆલાએ આખા વર્ષમાં અમુક રાતો એવી પણ રાખેલી છે જેમાં એ પોતાના બંદાઓ પર ખાસ ફઝલો કરમ ફર્માવે છે. શબે બરાત પણ આવી જ મુબારક રાતોમાંની એક છે. એટલા માટે જ મુસલમાનો અને આપણા બુઝુર્ગો પહેલાંથી જ આ રાતમાં ખાસ કરીને ઈબાદતો કરે છે અને અલ્લાહ તઆલાને રાજી કરવાની કોશિશ કરે છે. હા ! ઈબાદતોના તરીકા અને પ્રકારો અલગ અલગ છે. ચાહે ઘરે પઢે ચાહે મસ્જિદમાં પઢે. એટલે જે મુસલમાન જે પ્રમાણે ઈબાદત કરે તે શરીઅતમાં જાઈઝ અને સહીહ છે અને તેને સવાબ મળે છે.

(૧) પંદરમી શાબાનની રાતમાં મગરિબની નમાઝ પછી મસ્જિદમાં છ રકઅત અમુક ખાસ ખાસ નિયતોથી પઢવાનો જે મુસલમાનોમાં રિવાજ છે તે પણ જાઈઝ છે. અને આ બાબતમાં શરીઅત તરફથી કોઈ મનાઈ આવી નથી. અને એ વાત તદ્દન ખોટી છે કે આરબ દેશોમાં આવો રિવાજ નથી, બલકે લગભગ અરબ દેશોમાં આનો રિવાજ હતો અને છે, ત્યાં સુધી કે અરબના મહાન આલિમોએ આ વિષય પર કિતાબો લખેલી છે અને સાબિત કરેલું છે કે આ રિવાજ બિલકુલ દુરુસ્ત છે.

● દેવબંદી હરગિઝ અહલે સુન્નત નથી ! ●

જેમ કે અલ્લામા સૈયદ મુહમ્મદ બિન અલવી માલિકી હસનીની કિતાબ "માઝા યુત્લબુ ફી શાબાન" અને સૈયદ મુસ્તફા અબ્બાસ હુસૈનીની કિતાબ "લૈલતુલ નિસ્ફે શાબાન" હા ! હાલની સઉદી, વહાબી નજદી ગવર્નમેન્ટ નથી કરતી, બલકે આ રાતની ફઝીલતનો પણ ઈન્કાર કરે છે. દેવબંદી અને જમાતીઓના સૌથી મોટા આલિમ "ઈબ્ને તેમિયહ"ને શબે બરાતની નમાઝ વિશે પૂછવામાં આવ્યું તો તેણે પણ આ પ્રમાણે જવાબ આપ્યો કે ઈન્સાન આ રાતમાં એકલો નમાઝ પઢે કે પછી મસ્જિદમાં જમાઅતની સાથે, જેમ કે આપણા બુઝુર્ગોની એક જમાઅતનો આ તરીકો રહ્યો છે, બંને બેહતર છે. (મજમઉલ ફતાવા, ૨૩/૧૩૧) એણે તો જમાઅત સાથે પઢવાની પણ છૂટ આપી !

દેવબંદીઓ પણ જેમને માને છે તે હઝરત શૈખ અબ્દુલ હફ્ મુહદિષ દહેલ્વી رحمة الله عليه ફર્માવે છે કે જેમણે આ રાતોની નમાઝો વિશે જે હદીષો પર ટીકા કરી છે અને તેમાં જે અતિશ્યોક્તિ કરી છે, તેના પર મને અચરજ છે ! કેમ કે આ નમાઝો આપણા પાયાના બુઝુર્ગો અને મહાન આલિમોના અમલથી સાબિત છે. (મા ધબત બિસ્સુન્નહ)

અને આ'લા હઝરત ઈમામ અહમદ રઝા رحمة الله عليه ફર્માવે છે કે શબે બરાતની નમાઝ મસ્જિદમાં ભેગા થઈને પઢવાનો લગભગ ઈસ્લામી શહેરોમાં રિવાજ હતો અને જે મુતાખ્ખિરીનની જમાઅતે ઈન્કાર કર્યો છે તે એ દષ્ટિએ છે કે પબ્લિક તેને સુન્નત ન સમજી બેસે. અને અમુક લોકો જે ઈન્કારમાં હદથી આગળ વધી ગયા છે તેમનો ઈન્કાર વિશ્વસનીય નથી. (ફતાવા રઝવિયહ, ૩/૪૬૫)

● દેવબંદી હરગિઝ અહલે સુન્નત નથી ! ●

(૩) આ રાતમાં સારામાં સારુ પકવાન પકાવવું, ખાવું અને મુસલમાનોમાં વહેચવું જાઈઝ છે, તથા ઘરવાળાઓ અને મુસલમાનોના દિલ ખુશ કરવાની નિયતથી નેકી અને સવાબનું કામ છે. જેમ કે દાળ ગોશત વર્ષમાં ગમે ત્યારે પણ પકાવવું જાઈઝ છે, તો ખાસ શાદીના દિવસે પણ દાળ ગોશત પકાવવું જાઈઝ છે. હવે જો એવું પૂછવામાં આવે કે ખાસ શાદીમાં દાળ ગોશત બનાવવું આ તો બિદઅત છે ! તો એનો જવાબ તબ્લીગી જમાઅત શું આપશે ? આવી જ રીતે જ્યારે વર્ષમાં કોઈ પણ દિવસે ખીર, ખુર્મો, સેવ, હલ્વો, કુલ્કાપુરી અને ખીચડો બનાવવો જાઈઝ છે તો ઈદના દિવસે ખીર-ખુર્મો તથા સેવ અને શબે બરાતમાં હલ્વો તથા કુલ્કાપુરી અને મુહર્રમમાં ખીચડો બનાવવો જાઈઝ છે. ખૂદ સુન્નીઓ અને જમાઅતીઓના મુસલ્લમ બુઝુર્ગ હઝરત શાહ અબ્દુલ અઝીઝ મુહદિષ દહેલ્વી رحمۃ اللہ علیہ એ પોતાના મલ્કૂઝાતમાં કહેલું છે કે, હિંદુસ્તાનમેં શબે બરાત કી રોટી ઔર હલવા પર ફાતિહા દિલાને કા દસ્તૂર (રિવાજ) હૈ ઔર સમરકંદ વ બુખારા મેં "કત્લમા" પર જો એક મીઠા ખાના હૈ." અલ્લાહ તઆલા કુર્આન મજ્હદમાં ફર્માવે છે : "તમે ફર્માવો કહો તો જરા, તે જ અલ્લાહે તમારા માટે રોજી ઉતારી, તેમાં તમે તમારા તરફથી હરામ અને હલાલ ઠરાવી લીધું ? તમે ફર્માવો, શું અલ્લાહે તેમને એની પરવાનગી આપી ? કે પછી અલ્લાહ પર અસત્ય ઠોકી બેસાડો છો ?" (સૂરઅ યૂનુસ-૫૯)

(૪) આ મહિનામાં હુઝૂર صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ અધિક્તર રોઝા રાખતા હતા જેથી આ મહિનાનો દરેક રોઝો અફઝલ છે, પણ પંદરમી શાબાનનો રોઝો એમાં સૌથી અફઝલ અને બરકતવાળો છે.

ખૂદ હદીષે પાકથી આ રોઝાની ફઝીલત સાબિત છે.

● દેવબંદી હરગિઝ અહલે સુન્નત નથી ! ●

હઝરત અલી رضي الله عنه ફર્માવે છે કે હુઝૂર صلى الله عليه وسلم એ ફર્માવ્યું,
"જ્યારે શાબાન મહિનાની પંદરમી રાત આવે તો રાત્રે
અલ્લાહની ઈબાદત કરો અને દિવસે રોઝા રાખો. કેમ કે,
અલ્લાહ તઆલા ગુરૂબે આફતાબથી આસ્માને દુનિયા પર
પોતાની તજલ્લી ફર્માવે છે અને એલાન કરે છે કે, છે કોઈ
મગફિરત કરનાર કે એની મગફેરત કરું ! છે કોઈ રોઝી
માંગનાર ! કે એને રોઝી આપું. છે કોઈ મુસીબતમાં ગિરફતાર
કે એને આફિયત આપું. છે કોઈ એવો, છે કોઈ તેવો ! આ
એલાન આખી રાત થતુ જ રહે છે ત્યાં સુધી કે સૂરજ તુલૂઅ
થઈ જાય છે." (મિશકાત શરીફ, ૧૧૫, ઈબ્ને માજા : ૧૦૦) એટલે,
પંદરમીની શાબાનનો રોઝો બને ત્યાં સુધી રાખવો જોઈએ.

(૫) આ રાતમાં કબ્રસ્તાન જવું અને ફાતિહા પઢવું હદીષે
પાકથી સાબિત છે. માટે, શક્ય હોય તો શબે બરાતમાં કબ્રસ્તાન
જવું જોઈએ. હા ! એ કોઈ ફર્જ કે વાજિબ અમલ નથી. અને જે
લોકો જાય છે તે પણ આ કામને ફર્જ નથી સમજતા ! બસ,
હદીષથી સાબિત છે અને સુન્નત છે, એ દષ્ટિએ તેઓ જાય છે
અને બીજી હદીષોમાં પણ હુઝૂરે ઝિયારતે કુબૂરની ઈજાઝત
અતા ફર્માવી છે, જેમાં કોઈ ક્ષેત્ર નથી કે એકવાર જાવ, બે વાર
અથવા આ રાતમાં જાવ, તે રાતમાં ન જાવ ! જેથી એમ કહેવું કે
એક જ વાર જિંદગીમાં જાવ તો દુરુસ્ત છે, એ વાત તદ્દન ખોટી
તથા બુદ્ધિ વગરની છે. એનો મતલબ તો એ થયો કે જે કામ,
હુઝૂરે જેટલીવાર કરેલ છે, એટલીવાર જ કરવું જોઈએ ! એનાથી
વધુ ન કરવું જોઈએ. તો હુઝૂરે તો એક જ વાર હજજ કરેલ
છે અને ચાર વખત ઉમરા કરેલા છે, તો શું તમો એમાં

● દેવબંદી હરગિઝ અહલે સુન્નત નથી ! ●

પણ એવું જ કહેશો કે એકથી વધુવાર હજજ અને ચારવારથી વધુ ઉમરા નાદુરસ્ત છે ?! બીજુ એ કે હે દેવબંદીઓ ! તમે આખી લિસ્ત બનાવો કે કયો અમલ હુઝૂર ﷺ એ જિંદગીમાં કેટલી વાર કર્યો છે ? અને પછી કહો કે એટલી જ વાર આ અમલ હુરુસ્ત છે ! પછી જુઓ તમારી હાલત કેવી થાય છે ?!

(૬) આ રાતમાં મુડદાઓની રૂહો પોતાના ઘરે આવે છે અને પોતાના સગા સંબંધીઓને સદકા અને ખૈરાત કરવા માટે કહે છે. હદીષમાં છે કે હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ رضي الله عنهما થી રિવાયત છે કે, "જબ ઈદ યા જુમ્આ યા આશૂરા કા દિન યા શબે બરાત હોતી હૈ તો મુદ્દો કી રૂહ અપને ઘરોં કે દરવાઝે પર આકર બળી હોતી હૈ ઓર કહતી હૈ કે હૈ કોઈ જો હમ્મે યાદ કરે ! હૈ કોઈ જો હમ પર તરસ (દયા) ખાએ ! હૈ કોઈ જો હમારી ગુર્બત કી યાદ દિલાયે."

અને બીજી રિવાયતમાં છે કે, "હર જુમ્આ કી રાત ઓર ઈદેન (રમઝાન ઈદ અને બકરી ઈદ), આશૂરા કે દિન ઓર શબે બરાત મેં મો'મિનોં કી રૂહો અપને ઘર આતી હૈ ઓર દરવાઝે પર બળી હોકર બુલંદ વ ગમનાક આવાઝ મેં પુકારતી હૈ કે અય ઘરવાલો ! અય મેરે બચ્યો ! ઓર મેરે રિશ્તેદારો ! આજ કુછ સદકા કર કે હમ પર મહબાની કરો ! અગર ઘરવાલે મૈયત કે લિયે કુછ સદકા નહીં કરતે તો મુદ્દે હસરત (અફસોસ) કે સાથ વાપસ ચલે જાતે હૈ. (કશ્ફુલ્ગીતા, ખિઝાબતુરવાયાત, ફતાવા ઈમામ નસફી, ફતાવા રઝવિયહ, ૪/૨૩૧ થી ૨૩૫)

એટલે આ રાતમાં પોતાની હૈસિયત પ્રમાણે સારું ખાવું બનાવીને પોતાના રિશ્તેદારોને ઈસાલે સવાબ કરવું જોઈએ.

● દેવબંદી હરગિઝ અહલે સુન્નત નથી ! ●

અને જે લોકો ના કહે છે તે પણ બરાબર જ કહે છે ! કે તેમનો તે અફીદો છે કે મૃત્યુ પામ્યા પછી ઈન્સાન માટી થઈ જાય છે. અને જ્યારે તેમના જેવા અફીદાના લોકો મૃત્યુ પામી ગયા તો કેવી રીતે આવશે ? આવા અફીદાવાળા જ્યારે બદ્મઝહબ છે તો કેવી રીતે આવશે ? કેમ કે દેવબંદીઓ પોતે જ લખે છે કે, "જે રૂહો ખરાબ છે તેને દુનિયામાં આવવાની પરવાનગી મળતી નથી." બાકી એ કે "નેકોની રૂહ દુનિયામાં આવવા નથી માગતી." આ વાત તદ્દન જૂઠી છે. હદીષથી સાબિત છે કે મો'મિનની રૂહ જિસ્મથી જુદી થાય છે તો એ કેદી જેવું છે જે કેદખાનામાંથી છૂટીને જમીનમાં હરે, ફરે છે અને ફરાગતની સાથે આંટા ફેરા કરે છે. (મુસ્નદે હંબલ, મોઅજમે કબીર)

(૭) આ રાતમાં ઘરોને, મસ્જિદોને અને કબ્રસ્તાનને શણગારવું એ નિયતથી કે મુસલમાનો આ રાતની ફઝીલત સમજે, તેની તા'ઝીમ કરે અને ગૈરમુસ્લિમોની નજરોમાં આ રાતની શાનો શૌકત જાહેર થાય, જાઈઝ અને સવાબનું કામ છે. અલ્લાહ તબારક વ તઆલા કુર્આન શરીફમાં ફર્માવે છે : "અને જે અલ્લાહની નિશાનીઓની તા'ઝીમ કરે તો એ દિલોની પરહેઝગારીમાંથી છે." (સૂરએ હજજ-૩૨)

તેમજ ફર્માવ્યું : "અને જે અલ્લાહની સન્માન પાત્ર બાબતોની તા'ઝીમ કરશે તો એ તેના માટે તેના રબને ત્યાં સારું છે." (સૂરએ હજજ-૩૦) આવાં નેક કામોનું દષ્ટાંત એવું જ છે, જેમ કે :-

(૧) મુબારક વસ્તુઓ તથા કુર્આન શરીફને હુઝૂર ﷺ, સહાબા તથા અસ્લાફના જમાનામાં બાહ્ય દેખાવથી સુશોભિત

● દેવબંદી હરગિઝ અહલે સુન્નત નથી ! ●

કરવામાં આવતું ન હતું, પણ એ જાઈઝ અને મુસ્તહબ કામ છે. દલીલ એ જ છે કે એમાં કલામે પાકની તા'ઝીમ અને તેની અહબ અધિકપણે (જાહેર થાય) છે. (દુર્રે મુખ્તાર)

(૨) એવી જ રીતે મસ્જિદોની સજાવટ, ખૂબસૂરતી, નફશો, નિગાર અને સુશોભિત ડેકોરેશન હુઝૂર ﷺના જાહેરી જમાનામાં ન હતાં, બલકે હદીષમાં એને યહૂદીઓના ઈબાદતખાનાથી સરખાવેલ છે. (અબૂ દાઉદ)

પણ ત્યાર પછીના ઈમામોએ જાઈઝ હોવાનો હુકમ આપ્યો. (રદુલ મુદ્તાર, તબયીનલ્ હકાઈક) કારણ કે લોકોનાં ઘરો શાનદાર ઊંચાં ઊંચાં થવા લાગ્યાં તો લોકો સાદી મસ્જિદને હલકી ન સમજે જેથી સંજોગો પ્રમાણે તેને પણ શાનવાળી બનાવવાની ઈજાઝત થઈ. એ જ પ્રમાણે જે રાતોમાં મસ્જિદ વગેરેને શણગારવામાં આવે એનાથી લોકોમાં પ્રદર્શિત થાય છે કે આજ કઈ મહત્વની રાત કે દિવસ છે.

(૩) તેવી જ રીતે મસ્જિદની ઉપર મીનારા બનાવવાનો રિવાજ હુઝૂર ﷺના જમાનમાં ન હતો, બલકે હદીષમાં તેનાથી મનાઈ આવી છે ! (સુનને બયહકી, મુસન્નફે ઈબને અબી શૈબહ)

પણ આજે આખી દુનિયાના મુસલમાનોમાં તથા વહાબી દેવબંદીઓમાં પણ મીનારાનો રિવાજ છે ! તો એ જ પ્રમાણે આ રાતોમાં શણગારવાનો અને સજાવટ કરવાનો મસ્અલો છે : મૂળ વાત એ છે કે આપણા અસ્લાફનાં દિલો મુબારક વસ્તુઓ તથા મુબારક દિવસો અને રાતોની તા'ઝીમથી ભરેલાં હતાં, એમને બાહ્ય દેખાવની કશી જરૂર ન હતી, એટલે એમના

● દેવબંદી હરગિઝ અહલે સુન્નત નથી ! ●

જમાનામાં મુબારક દિવસો અને મુબારક ચીજોમાં સજાવટ અને બાહ્ય દેખાવ ન હતું, પણ જ્યારે જમાનો બદલાઈ ગયો અને અવામની નજરોમાં કોઈ પણ ચીજ વસ્તુનું મહત્વ તથા અઝમત તેની બાહ્ય શોભા તથા દેખાવથી થવા લાગી જેથી સમય સંજોગ પ્રમાણે આપણા ઈમામોએ ઉપર વર્ણન થયેલી મસ્જિદો, કુર્આન શરીફ તથા મુબારક દિવસોમાં સજાવટ તથા બાહ્ય દેખાવ (ડેકોરેશન) વગેરે બાબતો જાઈઝ તથા મુસ્તહબ હોવાનો ફત્વો આપ્યો. જવાહિરે અખલાતીમાં છે કે આ ભલે નવું કામ છે પણ આ સારી બિદઅત છે. હઝરત ફારૂકે આ'ઝમ رضي الله عنه એ તરાવીહ જમાઅતથી લોકોને પઢતા જોઈને ફર્માવ્યું, કેવી સારી બિદઅત છે ! (મિશકાત શરીફ)

હવે, જો કોઈ એવું કહે કે આ રાતમાં સજાવટ કરવું બિદઅત છે, તો એમને કહો કે પછી કુર્આન શરીફ તથા મસ્જિદોને નફશીકામ, ડિઝાઈનિંગ, માર્બલ વગેરેના બાહ્ય દેખાવથી સુશોભિત કરવું તથા મસ્જિદોમાં મીનારા બનાવવા પણ બિદઅત છે. તો એને ઉતારી પાડો ! એના વિશે જે જવાબ તમારો હશે એ જ જવાબ આ રાતમાં શણગારવા બાબતે અમારો હશે. -(હવાલો : બરકાતે ખ્વાજા-માસિક, જુલાઈ-૨૦૧૪)

